

Advies inzake het ontwerp van de ministeriële regeling, met algemene werking, ter uitvoering van artikel 9, zevende lid, van de Landsverordening minimumlonen

Het van de Minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW) ontvangen verzoek betreft een ontwerp-Ministeriële Beschikking, met algemene werking, ter verhoging van het bruto minimumuurloon van NAf. 9,62 naar NAf. 10,20 per 1 september 2022 ter compensatie van de indexering die niet is toegekend aan deze categorie werkenden voor de jaren 2020 en 2021 en, vervolgens, naar NAf. 10,70 per 1 januari 2023 vooruitlopend op de indexering voor het jaar 2022 op basis van de verwachte inflatie.

Aan dit adviesverzoek ligt ten grondslag de wens van de Minister van SOAW om het bruto minimumuurloon in overeenstemming te brengen met het berekende bestaansminimum van een huishouden bestaande uit één (1) volwassene en twee (2) kinderen bij een voltijdsdienstverband op basis van een 40-urige werkweek, de bevordering van de arbeidsparticipatie van niet-werkenden en matiging van het negatieve effect van de koopkrachtdaling op het bruto binnenlands product (BBP) door middel van koopkrachtbehoud van een niet onaanzienlijk deel van de werkzame bevolking.

De SER stelt echter vast dat de voorgestelde autonome verhoging met 11.2% niet zal leiden tot een minimumloon gelijk aan het bestaansminimum per 1 januari 2023. Hieruit concludeert de raad dat de minister expliciet onderkent dat het brengen van het minimumloon in overeenstemming met het bestaansminimum een gefaseerde aanpak vergt. In het kader van armoedebestrijding, acht de SER het van belang dat er aandacht is om de kloof tussen het minimumloon en het bestaansminimum te dichten. De SER is echter van mening dat het besluit over verhoging van het minimumloon onderbouwd moet worden met een gedegen analyse op basis van actuele data over onder andere de onderverdeling van de minimumloners over de verschillende type huishoudens. Verder is het van belang om zicht te krijgen in het aantal minimumloners dat onder de type huishouden bestaande uit één (1) volwassene met twee (2) kinderen valt, aangezien het bestaansminimum van deze doelgroep als uitgangspunt wordt genomen voor het beleidsvoornemen van de minister om het minimumloon gelijk te trekken met het bestaansminimum.

Op basis van de ernstig verslechterde concurrentiepositie en de lage arbeidsproductiviteit, raadt de SER de Minister van SOAW ten sterkste af om, zondermeer, verhoging van het minimumloon naar maatstaven van het minimum bestaansniveau van éénoudergezinnen na te streven. Verwijzend naar de SER-verkenning van 5 oktober 2017, geeft de raad verder aan de regering in overweging om een aanpassingsmethodiek van het minimumloon vast te stellen. Verder brengt de SER de voorgeschreven aanbevelingen van de ILO inzake effectieve toepassing van het minimumloon onder de aandacht van de regering. Effectieve

toepassing van het minimumloon behelst onder meer naleving van de wet door werkgevers. Naleving wordt bevorderd door ex ante draagvlak te creëren door middel van participatie van vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers aan het proces van het vast- of bijstellen van het minimumloon. Bovendien moet volgens de SER een effectief controle- en sanctiebeleid met behulp van gerichte controles op naleving van de wet en sancties bij overtreding worden aangemoedigd. In het kader van armoedebestrijding verzoekt de SER de regering om ook aandacht te schenken aan huishoudens met andere inkomstenbronnen, zoals de AOV, AWW en onderstand. De SER geeft de regering tevens mee om ook aandacht te schenken aan mogelijkheden voor verlaging van de kosten voor levensonderhoud (voeding, elektriciteit, water en kosten van vervoer) om de kloof tussen het minimumloon en de armoedegrens te helpen dichten. Alhoewel er aan het voorstel kanttekeningen kunnen worden geplaatst acht de raad een verhoging van het bruto minimumuurloon, vanuit sociaal-economisch en macro-economisch oogpunt 'fair en verdedigbaar', ondanks te verwachten negatieve korte termijn macro-economische effecten. (Ref.nr 137/2022-SER)